Ideiglenes változat

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2026. október 15.(*)

„ Előzetes döntéshozatal – Közbeszerzési szerződések – 2014/24/EU irányelv – Szerződések odaítélése – Az 57. cikk (4) bekezdése első albekezdésének h) pontja, valamint (6) és (7) bekezdése – Közbeszerzési eljárásban való részvétel kizárásának fakultatív okai – Gazdasági szereplő által az alkalmassági követelményeknek való megfelelésre vonatkozóan benyújtott hamis információk – A közbeszerzési eljárás során hamis információkat benyújtó szállítók listájára való felvétel – A 18. cikk (1) bekezdése – Az arányosság elve – 89/665/EGK irányelv – 1. cikk – Hatékony jogorvoslathoz való jog ”

A C-402/25. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Lietuvos administracinių ginčų komisija (közigazgatási jogvitákban eljáró litván bizottság, Litvánia) a Bírósághoz 2025. június 17-én érkezett, 2025. június 12-i határozatával terjesztett elő

a **Plungės rajono savivaldybės administracija**

és

a **Viešųjų pirkimų tarnyba**

között,

a **„VA Statyba” UAB**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: Csehi Z. tanácselnök, M. Gavalec (előadó) és F. Schalin bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: V. Di Bucci,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a litván kormány képviseletében K. Dieninis, U. Jakaitytė és V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Biolan, J. Jokubauskaitė és G. Wils, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2021. november 10-i (EU) 2021/1952 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel (HL 2021. L 398., 23. o.) módosított, a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 94., 65. o.; helyesbítések: HL 2015. L 275., 68. o.; HL 2020. L 211., 22. o.; HL L, 2023/90063; a továbbiakban: 2014/24 irányelv) 18. cikke (1) bekezdésének és 57. cikke (4) bekezdése első albekezdése h) pontjának, a 2014. február 26-i 2014/23/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2014. L 94., 1. o.; helyesbítések: HL 2015. L 114., 24. o.; HL 2018. L 82., 17. o.) módosított, az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelv (HL 1989. L 395, 33. o., magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 246. o.; a továbbiakban: 89/665 irányelv) 1. cikke (1) bekezdése negyedik albekezdésének, valamint az arányosság elvének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Plungės rajono savivaldybės administracija (plungėi kerületi önkormányzat, Litvánia; a továbbiakban: ajánlatkérő) és a Viešųjų pirkimų tarnyba (közbeszerzési hatóság, Litvánia) között a „VA Statyba” UAB társaságnak a hamis információkat benyújtó beszállítók litván jogban előírt listájára való felvétele tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 89/665 irányelv

3 A 89/665 irányelvnek „A jogorvoslati eljárások alkalmazási köre és rendelkezésre állása” címet viselő 1. cikke az (1) és (3) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ez az irányelv a [2014/24] irányelvben említett szerződésekre alkalmazandó, az említett irányelv 7., 8., 9., 10., 11., 12., 15., 16., 17. és 37. cikkével összhangban kizárt szerződések kivételével.

[…]

A tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy a [2014/24] irányelv hatálya alá tartozó szerződések tekintetében az ajánlatkérő szerv által hozott döntésekkel szemben az ezen irányelv 2–2f. cikkében meghatározott feltételeknek megfelelően hatékonyan és különösen a lehető leggyorsabban jogorvoslat legyen igénybe vehető azon az alapon, hogy ezek a döntések megsértették a közbeszerzésre vonatkozó közösségi jogot vagy az e jogot átültető nemzeti jogszabályokat.

[…]

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az általuk megállapítandó részletes szabályok szerint legalább azon személyeknek álljon jogorvoslati eljárás a rendelkezésére, akiknek érdekükben áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése, és akiknek az állítólagos jogsértés érdeksérelmet okozott vagy ennek kockázata fennáll.”

A 2014/24 irányelv

4 A 2014/24 irányelv (14), (101) és (102) preambulumbekezdése a következőket mondja ki:

„(14) Egyértelművé kell tenni, hogy a »gazdasági szereplők« fogalmát tágan kell értelmezni, hogy abba minden olyan személy és/vagy jogalany beletartozzon, aki, illetve amely a piacon építési beruházások és/vagy építmények kivitelezését, áru leszállítását vagy szolgáltatások nyújtását kínálja, függetlenül attól, hogy azok milyen társasági formában működnek. Így a vállalkozásoknak, fióktelepeknek, leányvállalatoknak, partnerségeknek, szövetkezeteknek, részvénytársaságoknak, magán- vagy állami egyetemeknek, illetve a természetes személytől eltérő valamennyi jogalanynak a gazdasági szereplő fogalmába kell tartoznia, függetlenül attól, hogy azok minden tekintetben »jogi személyeknek« minősülnek-e.

[…]

(101) Biztosítani kell továbbá az ajánlatkérő szervek számára annak lehetőségét, hogy kizárják a megbízhatatlannak bizonyult gazdasági szereplőket, például akik megsértették a környezetvédelmi vagy a szociális kötelezettségeiket, beleértve a fogyatékossággal élő személyek számára való akadálymentességre vonatkozó szabályokat és a súlyos szakmai kötelességszegés egyéb formáit, mint például a versenyszabályok vagy a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértését. Egyértelművé kell tenni, hogy a súlyos szakmai kötelességszegés kétségessé teheti az adott gazdasági szereplő tisztességességét, és ezáltal alkalmatlanná teheti a gazdasági szereplőt arra, hogy közbeszerzési szerződést ítéljenek oda neki, függetlenül attól, hogy egyébként rendelkezne-e a szerződés teljesítéséhez szükséges technikai és gazdasági képességekkel.

[…] [A]z ajánlatkérő szervnek lehetőséget kell kapnia arra is, hogy súlyos szakmai kötelezettségszegésnek minősítse azt az esetet, amikor – a kötelező kizárási okok fennállásáról szóló végleges és kötelező erejű döntés meghozatala előtt – bármilyen elfogadható módon bizonyítani tudja, hogy a gazdasági szereplő megszegte a kötelezettségeit, beleértve az adók és a társadalombiztosítási járulékok befizetésével kapcsolatos kötelezettségeket, kivéve, ha a nemzeti jogszabály eltérően rendelkezik. Az ajánlatkérő szervet arra is fel kell jogosítani, hogy kizárja azokat a részvételre jelentkezőket vagy ajánlattevőket, amelyek korábbi közbeszerzési szerződések lényeges követelményeit súlyos hiányosságokkal teljesítették, például meghiúsult a szállítás vagy a teljesítés, a szállított terméknek vagy nyújtott szolgáltatásnak jelentős hibái voltak, amelyek a tervezett felhasználásra alkalmatlanná tették, vagy a gazdasági szereplő szabálytalan magatartása súlyos kétségeket ébreszt a megbízhatóságát illetően. A nemzeti jogban rendelkezni kell az ilyen kizárások maximális időtartamáról.

A fakultatív kizárási okok alkalmazásakor az ajánlatkérő szerveknek különös figyelmet kell fordítaniuk az arányosság elvére. A kisebb szabálytalanságoknak csak kivételes esetekben szabad a gazdasági szereplő kizárásához vezetnie. A kisebb szabálytalanságok ismétlődő előfordulása ugyanakkor kétségekre adhat okot a gazdasági szereplő megbízhatóságát illetően, és így indokolttá teheti a kizárást.

(102) Engedélyezni kell azonban azt is, hogy a gazdasági szereplők olyan szabálykövetési intézkedéseket fogadjanak el, amelyek célja a bűncselekmények vagy kötelességszegések következményeinek orvoslása és a szabálytalan magatartás további előfordulásának hatékony megakadályozása. Ezek az intézkedések elsősorban az alkalmazottakra vonatkozó vagy szervezeti intézkedések lehetnek, mint például a szabálytalan magatartásban részt vevő személyekkel vagy szervezetekkel meglévő kapcsolatok megszakítása, az alkalmazottak megfelelő átszervezése, jelentéstételi és kontrollrendszerek bevezetése, belső ellenőrzési struktúra kialakítása a megfelelés monitoringja érdekében, valamint belső felelősségi és

kártérítési szabályok elfogadása. Ha ezek az intézkedések elegendő garanciát nyújtanak, az adott gazdasági szereplőt kizárólag ezen az alapon a továbbiakban nem lehet kizárni. […]”

5 Ezen irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikkének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

[…]

10. »gazdasági szereplő«: bármely természetes vagy jogi személy, vagy közjogi intézmény, illetve ilyen személyek és/vagy szervek csoportja, beleértve vállalkozások ideiglenes szövetségeit is, aki, illetve amely a piacon építési beruházások és/vagy építmények kivitelezését, áru leszállítását vagy szolgáltatások nyújtását kínálja;

[…]”

6 A 2014/24 irányelv 4. cikkének a) pontja szerint ezt az irányelvet azokra a beszerzésekre kell alkalmazni, amelyek hozzáadottérték-adó (héa) nélküli becsült értéke eléri vagy meghaladja az 5 382 000 eurós értékhatárt az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések esetében.

7 Ezen irányelvnek „A közbeszerzés alapelvei” című 18. cikke előírja:

„(1) Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban részesítik, továbbá átlátható és arányos módon járnak el.

A beszerzést nem lehet azzal a szándékkal kialakítani, hogy az adott beszerzés kikerüljön a jelen irányelv hatálya alól, vagy mesterségesen korlátozza a versenyt. Akkor tekintendő úgy, hogy fennáll a verseny mesterséges korlátozásának esete, ha azzal a szándékkal határozták meg a beszerzés feltételeit, hogy ezzel egyes gazdasági szereplők méltánytalan előnyhöz jussanak, vagy ilyen hátrányt szenvedjenek.

(2) A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők a közbeszerzési szerződések teljesítése során betartsák a vonatkozó környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeket, amelyeket az uniós jog, a nemzeti jog, a kollektív szerződések, illetve a X. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések írnak elő.”

8 Az említett irányelv „Kizárási okok” című 57. cikkének (4)–(7) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„(4) Az ajánlatkérő szerv kizárhat gazdasági szereplőt a közbeszerzési eljárásban való részvételből, illetve a tagállamok kötelezhetik az ajánlatkérő szervet a gazdasági szereplő kizárására a következő esetek bármelyikében:

a) ha az ajánlatkérő szerv megfelelően bizonyítani tudja a 18. cikk (2) bekezdésében említett alkalmazandó kötelezettségek megszegését;

[…]

h) ha a gazdasági szereplő a kizárási okok fenn nem állásának és a kiválasztási szempontok teljesülésének ellenőrzéséhez szükséges információk szolgáltatása során hamis nyilatkozatot tett, információkat tartott vissza vagy nem tudja bemutatni az 59. cikk értelmében megkívánt kiegészítő iratokat; vagy

[…]

(5) Az ajánlatkérő szerv köteles az eljárás során bármikor kizárni egy gazdasági szereplőt a részvételből, amennyiben kiderül, hogy az adott gazdasági szereplő esetében – az eljárás előtt vagy során elkövetett cselekményei vagy mulasztásai következtében – az (1)–(2) bekezdésében említett helyzetek valamelyike áll fenn.

Az ajánlatkérő szerv az eljárás során bármikor kizárhat, illetve a tagállamok kötelezhetik, hogy kizárjon egy gazdasági szereplőt a részvételből, amennyiben kiderül, hogy az adott gazdasági szereplő esetében – az eljárás előtt vagy során elkövetett cselekményei vagy mulasztásai következtében – a (4) bekezdésében említett helyzetek valamelyike áll fenn.

(6) Az (1) és a (4) bekezdésben említett helyzetek valamelyikében lévő gazdasági szereplő bizonyítékkal szolgálhat a tekintetben, hogy a releváns kizárási okok ellenére az általa tett intézkedések kellőképpen igazolják a megbízhatóságát. Amennyiben ez a bizonyíték kielégítőnek minősül, a gazdasági szereplőt nem lehet kizárni a közbeszerzési eljárásból.

Ennek érdekében a gazdasági szereplőnek bizonyítania kell, hogy a bűncselekménnyel vagy kötelességszegéssel okozott kárt megtérítette vagy vállalta annak megtérítését, a nyomozó hatóságokkal aktívan együttműködve átfogóan tisztázta a tényeket és a körülményeket, és olyan konkrét technikai, szervezeti és személyi intézkedéseket hozott, amelyek alkalmasak a további bűncselekmények vagy kötelességszegések megelőzésére.

A gazdasági szereplő által hozott intézkedéseket a bűncselekmény vagy kötelességszegés súlyosságának és sajátos körülményeinek figyelembevételével kell értékelni. Ha az intézkedések nem minősülnek megfelelőnek, a gazdasági szereplő részére indokolást kell adnia döntésről.

Az a gazdasági szereplő, amelyet jogerős határozattal zártak ki a közbeszerzési vagy koncesszió odaítélésére irányuló eljárásokban való részvételből, a kizárásnak az említett határozatból következő időtartama alatt nem jogosult igénybe venni az ebben a bekezdésben meghatározott lehetőséget azokban a tagállamokban, amelyekben a határozat jogerős.

(7) A tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések révén, az uniós jogot is figyelembe véve, meghatározzák e cikk végrehajtási feltételeit. Meghatározzák különösen a kizárás maximális időtartamát arra az esetre, amikor a gazdasági szereplő nem teszi meg a megbízhatóságának igazolására szolgáló, a (6) bekezdésben meghatározott intézkedéseket. Ha a kizárás időtartamát nem jogerős határozat állapította meg, akkor az nem haladhatja meg a jogerős ítélet meghozatalának időpontjától számított öt évet az (1) bekezdésben említett esetekben és az említett időponttól számított három évet a (4) bekezdésben említett esetekben.”

9 A 2014/24 irányelv „Kiválasztási szempontok” címet viselő 58. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A kiválasztási szempontok a következőkre vonatkozhatnak:

a) a szakmai tevékenység végzésére való alkalmasság;

b) gazdasági és pénzügyi helyzet;

c) technikai és szakmai alkalmasság.

Az ajánlatkérő szerv csak a (2), (3) és (4) bekezdésben említett kritériumokat írhatja elő a gazdasági szereplők számára részvételi követelményként. Az ajánlatkérő szervnek olyan

követelményekre kell korlátoznia a részvételi feltételeket, amelyek megfelelőek annak biztosítására, hogy a részvételre jelentkező vagy ajánlattevő rendelkezzen az odaítélendő szerződés teljesítéséhez szükséges jogi és pénzügyi kapacitásokkal, valamint műszaki és szakmai képességekkel. Minden követelménynek a szerződés tárgyához kell kapcsolódnia és azzal arányban kell állnia.”

A litván jog

A közigazgatásról szóló törvény

10 A Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (a Litván Köztársaság közigazgatásról szóló törvénye) 3. cikkének 4. és 10. pontja szerint a közigazgatási szervek tevékenységüket többek között a jogszerűség és az arányosság elvének tiszteletben tartásával végzik.

A közbeszerzésekről szóló törvény

11 A Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (a Litván Köztársaság közbeszerzésekről szóló törvénye) alapügyben alkalmazandó változata (a továbbiakban: a közbeszerzésekről szóló törvény) 2. cikkének 36. pontja kimondja:

„»Beszállító« – gazdasági szereplő – a magánjog vagy a közjog hatálya alá tartozó természetes vagy jogi személy, egy másik szervezet és annak tagjai, illetve az ilyen személyekből álló csoport, ideértve a gazdasági szereplők ideiglenes egyesülését is, aki építési beruházások kivitelezését, áruk szállítását vagy szolgáltatások nyújtását kínálja a piacon.”

12 Az említett törvény „A valamely beszállító kizárására vonatkozó okok” címet viselő 46. cikkének (4) és (10)–(12) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(4) Az ajánlatkérő szerv kizárja a beszállítót a közbeszerzési eljárásból, ha:

[…]

4. ez a beszállító a közbeszerzési eljárás keretében információkat tartott vissza, vagy hamis információkat nyújtott be az e cikkben és az e törvény 47. cikkében szereplő előírások tiszteletben tartásával kapcsolatban, és ha ezt az ajánlatkérő szerv a rendelkezésére álló bármely jogi eszközzel bizonyítani tudja, illetve ha a beszállító – mivel hamis információkat nyújtott be – nem tudja az e törvény 50. cikkében megkövetelt igazoló dokumentumokat benyújtani. A beszállítót ezen okból akkor is ki kell zárni a közbeszerzési eljárásból, ha egy korábbi közbeszerzési eljárás során […] a jelen pontban említett információkat elhallgatott vagy hamis információkat nyújtott be, vagy – mivel hamis információkat nyújtott be – nem tudta benyújtani a jelen törvény 50. cikkében előírt igazoló dokumentumokat, és ezért az elmúlt egy évben kizárták a közbeszerzési eljárásokból […]

[…]

(10) Amennyiben a beszállítóra az e cikk (1), (4) és (6) bekezdésében meghatározott kizárási okok valamelyike vonatkozik, az ajánlatkérő szerv a következő két feltétel teljesülése esetén nem zárja ki a közbeszerzési eljárásból:

1. a beszállító tájékoztatta az ajánlatkérő szervet arról, hogy a következő intézkedéseket hozta:

a) önként kifizette vagy vállalta, hogy kompenzációt fizet a jogsértés vagy az e cikk (1), (4) vagy (6) bekezdés szerinti sérelem által okozott valamennyi kárért, adott esetben:

b) együttműködött, aktív támogatást nyújtott, vagy egyéb olyan intézkedéseket tett, amelyek hozzájárulnak az általa elkövetett jogsértés vagy sérelem tisztázásához vagy pontosításához, adott esetben,

c) technikai, szervezeti vagy személyzeti igazgatási intézkedéseket tett az egyéb jogsértések vagy sérelmek megelőzése érdekében;

2. az ajánlatkérő szerv értékelte a beszállító által az e bekezdés 1. pontja alkalmazásában benyújtott információkat, és indokolással ellátott határozatot fogadott el, amely megállapítja, hogy a beszállító által a megbízhatóságának igazolására elfogadott intézkedések elegendőek. Ezen intézkedések elégségességét a jogsértés vagy szabályszegés súlyosságának és körülményeinek figyelembevételével kell értékelni. Az ajánlatkérő legkésőbb tíz nappal azután, hogy a beszállítótól megkapta az e bekezdés 1. pontjában említett információkat, írásban értesíti a beszállítót indokolt határozatáról.

(11) Amennyiben egy beszállítót jogerős bírósági határozattal kizártak a közbeszerzési és koncesszió-odaítélési eljárásokból, az e határozatban meghatározott időtartamra nem élhet az e bekezdés 10. pontjában előírt lehetőséggel.

(12) Amennyiben egy beszállítóval szemben jogerős bírósági határozattal kizárási időszakot határoztak meg a jelen cikk (1), (2), (2^1), (4) és (6) bekezdésében említett kizárási okok valamelyike alapján, az ajánlatkérő az ezen bírósági határozatban meghatározott időtartamra kizárja a beszállítót a közbeszerzési eljárásból.”

13 A közbeszerzésekről szóló törvény „Információk visszatartása, hamis információk benyújtása, illetve dokumentumok benyújtásának elmulasztása” címet viselő 52. cikkének (1) és (4) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) Az ajánlatkérő szerv – a közbeszerzési hatóság által előírt szabályoknak megfelelően – közzéteszi a központi közbeszerzési portálon az azon beszállítóra (amennyiben beszállítói csoportról van szó, e csoport minden egyes tagjára) vonatkozó következő információkat, amely a közbeszerzési eljárásban információkat tartott vissza, vagy hamis információkat nyújtott be az e törvény 46. és 47. cikkében szereplő előírások tiszteletben tartásával kapcsolatban, vagy amely – mivel hamis információkat nyújtott be – nem nyújtotta be az e törvény 50. cikkében megkövetelt igazoló dokumentumokat:

1. a beszállító neve (ha természetes személy, családneve és utóneve), az ajánlatkérő szerv azon döntése meghozatalának időpontja, hogy a jelen törvény 46. §-a (4) bekezdésének 4. pontja alapján kizárja a beszállítót a közbeszerzési eljárásból, valamint annak indokai;

2. az az időpont, amikor a beszállító bírósági jogorvoslattal élt az ajánlatkérő szervnek a beszállítónak a közbeszerzési eljárásból való kizárásáról szóló határozatával szemben;

3. az az időpont, amikor jogerőre emelkedett az a bírósági határozat, amely megállapítja, hogy nem volt helye a beszállító azon kérelmének, hogy megtámadja az ajánlatkérő szervnek a beszállítónak a közbeszerzési eljárásból való kizárásáról szóló határozatát, és az e határozatra mutató hivatkozás.

[…]

4. Az e cikkben előírt közzététel célja, hogy tájékoztassa az ajánlatkérő szerveket, a közszolgáltató ajánlatkérőket és a koncesszióba adó hatóságokat arról, hogy a beszállítót miért zárták ki a közbeszerzési eljárásból, illetve az ajánlattevőt a koncesszió odaítélésére irányuló

eljárásból. Az e törvény 95. cikke (1) bekezdésének 11. pontjában ráruházott feladat keretében a közbeszerzési hatóság biztosítja, hogy az e cikkben említett információk közzétételének időtartama ne haladja meg az ajánlatkérő azon határozatának meghozatalától számított egy évet, amelyben a beszállítót a jelen törvény 46. cikke (4) bekezdésének 4. pontja alapján kizárta a közbeszerzési eljárásból.”

14 A közbeszerzésekről szóló törvény 95. cikke előírja:

„(1) A közbeszerzési hatóság a következő feladatokat látja el:

[…]

11. kezeli az ajánlatkérő szervek által az e törvény 91. cikkének (1) bekezdése alapján közzétett, a szerződést nem teljesítő vagy hibásan teljesítő szállítókra, valamint az e törvény 52. cikkének (1) bekezdése alapján azon szállítókra vonatkozó információkat, amelyek közbeszerzési eljárás keretében az e törvény 46. és 47. cikkében foglalt előírások betartásával kapcsolatban információkat hallgattak el, vagy hamis információkat szolgáltattak, illetve azon szállítókra vonatkozókat, amelyek, mivel hamis információkat nyújtottak be, nem nyújtották be az e törvény 50. cikkében előírt igazoló dokumentumokat;

[…]

(2) A közbeszerzési hatóság hatáskörébe tartoznak a következők:

[…]

6. ha a jelen törvény vagy annak végrehajtási jogszabálya megsértését állapítja meg, a méltányosság és az észszerűség elveinek tiszteletben tartásával felszólíthatja a jogi személyt, hogy szüntesse meg a közbeszerzési eljárást, a közbeszerzési eljárásokat a jelen törvénynek megfelelően folytassa le, módosítsa vagy semmisítse meg a jogellenes határozatokat vagy jogi aktusokat, ideértve az áruk, szolgáltatások vagy építési munkák beszerzésére vonatkozó, a jelen törvény előírásainak és az azt végrehajtó jogi aktusoknak az alkalmazását mellőző döntést, és amennyiben megállapította, hogy a közbeszerzési szerződést vagy a keretszerződést jogellenesen kötötték meg, a közérdek védelme érdekében bírósághoz fordulhat a közbeszerzési szerződés vagy a keretszerződés megsemmisítése és/vagy egyéb szankciók kiszabása céljából;

[…]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

15 Egy 2023 júliusában közzétett ajánlati felhívás útján az ajánlatkérő közbeszerzési eljárást indított egy Plungėben (Litvánia) található sport- és egészségügyi komplexum megépítésére irányuló nemzetközi nyílt szerződés odaítélése céljából.

16 E hirdetményben az ajánlatkérő a gazdasági szereplők felé a részvételi követelmények között többek között két alkalmassági követelményt írt elő, amelyek lényegében egyrészt az építési tevékenységből az utolsó három pénzügyi évben szerzett éves bevételek összegére, másrészt pedig az előző öt évben az építési munkák meghatározott, megfelelő befejezésére vonatkoztak.

17 A kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott tényállásból kitűnik, hogy a szerződés becsült értéke héa nélkül 7 453 375 euró volt, amely összeg meghaladja a 2014/24 irányelv 4. cikkének a) pontjában előírt, a jelen ítélet 6. pontjában említett értékhatárt.

18 Az ajánlatkérő, miután 2023. szeptember 5-én tájékoztatta a beszállítókat a benyújtott ajánlatok végleges rangsorolásáról és a szerződésnek a VA Statyba részére történő odaítéléséről, 2023. október 10-én ez utóbbival építési beruházásra irányuló szerződést kötött.

19 A második helyre rangsorolt ajánlattevő keresetet nyújtott be a Klaipėdos apygardos teismashoz (Klaipėda megyei bíróság, Litvánia), amelyben arra hivatkozott, hogy a VA Statyba hamis információkat szolgáltatott e két alkalmassági követelménynek való megfeleléssel kapcsolatban, és többek között azt kérte, hogy e társaságot vegyék fel a hamis információkat benyújtó szállítók listájára a közbeszerzési törvény releváns rendelkezései alapján.

20 2023. december 29-i ítéletével e bíróság megállapította, hogy a VA Statyba hamis információkat nyújtott be az ajánlatkérőnek az említett alkalmassági követelménynek való megfelelésre vonatkozóan, és az így megállapított magatartást az ajánlatkérő súlyos gondatlanságból elkövetett megtévesztésének minősítette. Az említett bíróság ezért megállapította, hogy a jelen ügyben teljesülnek azok a feltételek, amelyek alapján e társaságot a közbeszerzési törvény 46. cikke (4) bekezdésének 4. pontja alapján kizárják a közbeszerzési eljárásból.

21 Következésképpen e bíróság úgy határozott, hogy megsemmisíti az ajánlatkérő 2023. szeptember 5-i határozatát, miközben fenntartja az ajánlatkérő és a VA Statyba között jogellenesen megkötött szerződést, valamint felfüggeszti az eljárást annyiban, amennyiben az az ajánlatkérő azon kötelezettségére vonatkozott, hogy e társaság nevét felvegye a hamis információkat benyújtó beszállítók listájára. Egyébiránt a közbeszerzési szerződés értéke 1%-ának megfelelő összegű pénzbírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

22 2024. március 15-i végzésével a Lietuvos apeliacinis teismas (Litvánia fellebbviteli bírósága) helybenhagyta az első fokon hozott ítéletet.

23 Ezen ítéletet követően az ajánlatkérő nem vette fel a VA Statyba nevét a hamis információkat benyújtó beszállítók listájára, mivel úgy ítélte meg, hogy a közbeszerzési törvény által e tekintetben előírt feltételek nem teljesültek.

24 Mivel nem értett egyet az ajánlatkérő szerv ezen álláspontjával, a közbeszerzési hatóság a 2025. február 27-i határozatával arra kötelezte az említett hatóságot, hogy vegye fel a VA Statyba nevét a hamis információkat benyújtó szállítók jegyzékébe.

25 2025. április 28-án az ajánlatkérő megsemmisítés iránti keresetet indított e határozattal szemben a Lietuvos administracinių ginčų komisija (közigazgatási jogvitákban eljáró litván bizottság, Litvánia), a kérdést előterjesztő bíróság előtt.

26 Keresetének alátámasztásaként az ajánlatkérő azt állítja, hogy a közbeszerzésekről szóló törvény 52. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy a hamis információkat benyújtó beszállítók listájára csak azokat a beszállítókat veszik fel, akiket e törvény 46. cikke (4) bekezdésének 4. pontja alapján az ajánlatkérő határozatával kizártak a közbeszerzési eljárásból. Az ajánlatkérő szerint az említett törvény tehát nem rendelkezik arról, hogy az ajánlatkérő felvehet-e egy beszállítót erre a listára, ha nem az ajánlatkérő, hanem egy bíróság állapította meg, hogy az adott beszállító hamis információkat nyújtott be.

27 Ezzel szemben a közbeszerzési hatóság azt állítja, hogy a közbeszerzésekről szóló törvény 52. cikkének (1) bekezdése semmilyen mérlegelési mozgásteret nem hagy az ajánlatkérő számára annak eldöntésére, hogy felveszi-e a beszállítót a hamis információkat benyújtó

beszállítók listájára, attól az időponttól kezdve, amikor e körülményt jogerős bírósági határozat megállapította.

28 E körülmények között a Lietuvos administracinių ginčų komisija (közigazgatási jogvitákban eljáró litván bizottság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Összeegyeztethető-e többek között a [2014/24] irányelv célkitűzéseivel, valamint 18. cikkének (1) bekezdésével és 57. cikke (4) bekezdésének h) pontjával, továbbá a [89/665] irányelv célkitűzéseivel és 1. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdésével – azokat együttesen vagy külön-külön értelmezve –, valamint az arányosság elvével az a gyakorlat, hogy az ajánlatkérő szerv köteles nyilvánosságra hozni minden olyan ajánlattevő (gazdasági szereplő) nevét, amely az alkalmassági követelményeknek való megfeleléséről hamis információt nyújtott be, függetlenül attól, hogy az ajánlatkérő szerv a közbeszerzési eljárás befejezése (a szerződés megkötése) előtt nem hozott határozatot ezen ajánlattevőnek (gazdasági szereplőnek) a közbeszerzési eljárásban való részvételből való kizárásáról?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az elfogadhatóságról

29 A litván kormány hivatkozik az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlanságára.

30 E tekintetben e kormány arra hivatkozik, hogy a 89/665 és a 2014/24 irányelv nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely adott esetben a közbeszerzési hatóság határozata alapján arra kötelezné az ajánlatkérőt, hogy vegyen fel valamely gazdasági szereplőt a hamis információkat benyújtó beszállítók listájára, így az alapügy megoldása csak a nemzeti jog releváns rendelkezéseinek értelmezésétől függ.

31 Ezenkívül az említett kormány szerint, míg az előterjesztett kérdés a 89/665 és a 2014/24 irányelv rendelkezéseinek értelmezésére irányul, az előterjesztő bíróság nem fejti ki, hogy e rendelkezések mennyiben kapcsolódnak az alapügyhöz, sem pedig azt, hogy a kért értelmezés miért szükséges számára a határozathozatalhoz.

32 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelemről való határozathozatalt a Bíróság csak abban az esetben tagadhatja meg, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2024. december 19-i Tudmur ítélet, C-185/24 és C-189/24, EU:C:2024:1036, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

33 Annak lehetővé tétele érdekében, hogy a Bíróság az uniós jognak a nemzeti bíróság részére hasznos értelmezését nyújtsa, a Bíróság eljárási szabályzata 94. cikkének c) pontja megköveteli, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tartalmazza azon okok ismertetését, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel egyes uniós jogi rendelkezések

értelmezésére vagy érvényességére vonatkozóan, valamint azt a kapcsolatot, amelyet e bíróság e rendelkezések és az alapeljárásban alkalmazandó nemzeti jog között felállít.

34 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyó jogvitában az ajánlatkérő és a közbeszerzési hatóság között egy olyan gazdasági szereplőnek a hamis információkat benyújtó szállítók listájára való felvétele tárgyában van folyamatban jogvita, amely hamis információkat nyújtott be az alkalmassági követelményeknek való megfeleléssel kapcsolatban – amely emiatt a közbeszerzési eljárásból való kizárásról szóló határozat hatálya alá tartozik.

35 Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével e bíróság kifejezetten az uniós jog, és különösen a 89/665 irányelv 1. cikke (1) bekezdése negyedik albekezdésének, valamint a 2014/24 irányelv 18. cikke (1) bekezdésének és 57. cikke (4) bekezdése első albekezdése h) pontjának értelmezését kéri a Bíróságtól.

36 Az említett bíróság arra keresi a választ, hogy e rendelkezéseket úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amely lehetővé teszi az ilyen hatóság számára, hogy kötelezze az ajánlatkérőt valamely gazdasági szereplő nevének az említett listára való felvételére, jóllehet ezen ajánlatkérő nem zárta ki e gazdasági szereplőt a közbeszerzési eljárásból annak befejezése előtt, és az említett gazdasági szereplő hamis információk benyújtására vonatkozó bűnösségét jogerős bírósági határozat állapította meg.

37 Nem tűnik tehát nyilvánvalónak, hogy a 89/665 irányelv és a 2014/24 irányelv kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, vagy hogy a felvetett probléma hipotetikus jellegű.

38 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés valóban az uniós jog szabályainak értelmezésére vonatkozik, és mivel a Bíróság válasza lehetővé teszi a kérdést előterjesztő bíróság számára, hogy határozzon arról, hogy a nemzeti szabályozás és gyakorlat összeegyeztethető-e a 89/665 irányelvvel és a 2014/24 irányelvvel, e kérdés releváns az alapügy megoldása szempontjából.

39 E körülmények között az ezen irányelveknek az alapügyre való alkalmazhatatlanságára alapított kifogás nem az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságára vonatkozik, hanem a kérdés érdemére (lásd ebben az értelemben: 2025. november 27-i Gryczara ítélet, C-746/24, EU:C:2025:925, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

40 Következésképpen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az ügy érdeméről

41 Kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2014/24 irányelv 18. cikkének (1) bekezdését és 57. cikke (4) bekezdése első albekezdésének h) pontját, valamint a 89/665 irányelv 1. cikkének (1) és (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amely szerint a közbeszerzés területén hatáskörrel rendelkező hatóság jogosult arra, hogy kötelezze az ajánlatkérőt azon gazdasági szereplő nevének közzétételére, amely hamis információkat nyújtott be az alkalmassági követelményeknek való megfelelésre vonatkozóan, jóllehet ezen ajánlatkérő nem zárta ki e gazdasági szereplőt a közbeszerzési eljárásból annak befejezése előtt, és azelőtt, hogy az említett gazdasági szereplő hamis nyilatkozat miatti bűnösségét jogerős bírósági határozat állapította meg.

42 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2014/24 irányelv 57. cikke (4) bekezdésének első albekezdése arra kötelezi a tagállamokat, hogy ültessék át nemzeti jogukba az e rendelkezésben felsorolt fakultatív kizárási okokat, és hogy ezen átültetési kötelezettség keretében a tagállamoknak elő kell írniuk az ajánlatkérők számára vagy a lehetőséget, vagy a kötelezettséget e kizárási okok alkalmazására (lásd ebben az értelemben: 2023. december 21-i Infraestruturas de Portugal és Futrifer Indústrias Ferroviárias ítélet, C-66/22, EU:C:2023:1016, 58. pont).

43 Az említett okok között szerepel ezen irányelv 57. cikke (4) bekezdése első albekezdésének h) pontjában az az eset, amikor a gazdasági szereplő hamis nyilatkozatot tett a többek között a kiválasztási szempontok teljesülésének ellenőrzéséhez szükséges információk szolgáltatása során.

44 Amint az e rendelkezésből és az említett irányelv (101) preambulumbekezdéséből kitűnik, e fakultatív ok célja és rendeltetése azon gazdasági szereplők kizárása, amelyek megbízhatóságát az e gazdasági szereplők által szándékosan vagy gondatlanságból tett hamis nyilatkozatok súlyosan veszélyeztetik.

45 E fakultatív kizárási ok alkalmazási feltételeinek a nemzeti szabályozásában történő meghatározása során minden tagállamnak tiszteletben kell tartania annak a 2014/24 irányelv 57. cikke (4) bekezdése első albekezdésének h) pontjában kifejtett alapvető jellemzőit (lásd ebben az értelemben: 2019. június 19-i Meca ítélet, C-41/18, EU:C:2019:507, 33. pont).

46 Ezenkívül az említett fakultatív kizárási ok alkalmazásának meg kell felelnie az arányosság elvének, amely az uniós jognak a közbeszerzési szerződések odaítélése területén a 2014/24 irányelv 18. cikkének (1) bekezdésében felidézett általános elve, amelynek tiszteletben tartása ugyanezen fakultatív kizárási ok alkalmazása során különös figyelmet érdemel (2020. január 30-i Tim ítélet, C-395/18, EU:C:2020:58, 45. és 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

47 E tekintetben e kizárásnak először is ideiglenesnek kell lennie. A 2014/24 irányelv (101) preambulumbekezdéséből ugyanis az következik, hogy minden nemzeti jogi aktusnak, amely meghatározza többek között az ezen irányelv 57. cikke (4) bekezdése első albekezdése h) pontjának alkalmazási feltételeit, maximális kizárási időtartamot kell előírnia. Az említett irányelv 57. cikkének (7) bekezdése a fakultatív kizárási okot illetően pontosítja, amennyiben azt nem jogerős ítéletben határozták meg, ez az időtartam nem haladhatja meg a három évet (2023. január 26-i HSC Baltic és társai ítélet, C-682/21, EU:C:2023:48, 39. pont).

48 Másodszor, e kizárási időszak alatt az érintett gazdasági szereplőnek – amennyiben jogerős ítélettel nem zárták ki a közbeszerzési eljárásban való részvételből – engedélyezni kell az ilyen eljárásban való részvételt, ha a 2014/24 irányelv 57. cikke ezen irányelv (101) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett (6) bekezdésének megfelelően bizonyítékot szolgáltat annak tanúsítására, hogy az általa hozott intézkedések elegendőek megbízhatóságának bizonyítására. Ez a gazdasági szerelőket így korrekciós intézkedések elfogadására ösztönzi (lásd ebben az értelemben: 2021. június 3-i Rad Service és társai ítélet, C-210/20, EU:C:2021:445, 35. pont; 2023. január 26-i HSC Baltic és társai ítélet, C-682/21, EU:C:2023:48, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 Harmadszor, az arányosság elve megköveteli az érintett szervezet magatartásának és cselekedeteinek valamennyi releváns körülmény alapján történő konkrét és egyedi értékelését (lásd ebben az értelemben: 2021. június 3-i Rad Service és társai ítélet, C-210/20,

EU:C:2021:445, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E tekintetben ezen irányelv 57. cikke (4) bekezdése első albekezdése h) pontjának szövegéből az következik, hogy – többek között a kiválasztási szempontok teljesülésének ellenőrzéséhez szükséges információk szolgáltatásával kapcsolatos hamis nyilatkozatot illetően – az érintett gazdasági szereplő bűnösségét meg kell vizsgálni és meg kell állapítani. Ezenkívül az említett irányelv (101) preambulumbekezdésének megfelelően a kisebb szabálytalanságoknak csak kivételes esetekben szabad a gazdasági szereplő kizárásához vezetnie.

50 A kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy kizárólag az ajánlatkérő feladata-e annak megállapítása a közbeszerzési eljárás során, hogy teljesülnek a 2014/24 irányelv 57. cikke (4) bekezdése első albekezdésének h) pontjában előírt fakultatív kizárási ok alkalmazásának feltételei, vagy e lehetőség ezen eljárás befejezését követően a bíróságot is megilleti. Hasonlóképpen, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a közbeszerzések területén hatáskörrel rendelkező hatóság jogosult-e arra, hogy e megállapításra tekintettel kötelezze az ajánlatkérőt arra, hogy tegye közzé a szóban forgó gazdasági szereplő nevét a hamis nyilatkozatot benyújtó beszállítók listáján.

51 A 2014/24 irányelv 57. cikke nem képezi akadályát annak, hogy a bíróság ezen eljárás befejezését követően megállapítsa, hogy valamely gazdasági szereplő hamis információkat szolgáltatott a közbeszerzési eljárás kiválasztási szempontjainak teljesülésével kapcsolatban.

52 E tekintetben nincs jelentősége annak, hogy e gazdasági szereplőt kizárták-e az érintett közbeszerzési eljárásból.

53 Egyrészt ugyanis a 2014/24 irányelv 57. cikke (5) bekezdése második albekezdésének megfelelően az ajánlatkérő szerv az eljárás során bármikor kizárhatja, illetve a tagállamok kötelezhetik, hogy kizárjon egy gazdasági szereplőt a részvételből, amennyiben kiderül, hogy az adott gazdasági szereplő esetében – az eljárás előtt vagy során elkövetett cselekményei vagy mulasztásai következtében – az ezen 57. cikk (4) bekezdése első albekezdésének h) pontjában említett helyzetek valamelyike áll fenn. Az e rendelkezésben előírt kizárási ok tehát alkalmazható mind abban a közbeszerzési eljárásban, amelynek keretében a gazdasági szereplő a kiválasztási szempontok teljesülésének ellenőrzéséhez szükséges információk szolgáltatása során hamis nyilatkozatot tett, mind pedig későbbi közbeszerzési eljárásokban (lásd ebben az értelemben: 2019. október 3-i Delta Antrepriză de Construcţii şi Montaj 93 ítélet, C-267/18, EU:C:2019:826, 34. és 35. pont; 2023. december 21-i Infraestruturas de Portugal és Futrifer Indústrias Ferroviárias ítélet, C-66/22, EU:C:2023:1016, 67–69. pont).

54 Ezenkívül, mivel a tagállam előírhatja az ajánlatkérők számára, hogy az ilyen helyzetben lévő gazdasági szereplőt kizárják a közbeszerzési eljárásokból, e tagállamnak arra is lehetőséget kell biztosítani, hogy az e területen hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságot bízza meg annak eldöntésével, hogy el kell-e fogadni az ezen ajánlatkérő szervek számára ilyen kötelezettséget tartalmazó határozatot, vagy sem.

55 Másrészt, mivel az olyan határozatnak, amellyel az ajánlatkérő szerv a 2014/24 irányelv 57. cikke (4) bekezdésének első albekezdésében előírt fakultatív kizárási okok valamelyike miatt – akár hallgatólagosan is – megtagadja a gazdasági szereplő közbeszerzési eljárásból való kizárását, megtámadhatónak kell lennie, az eljáró nemzeti bíróság felülvizsgálhatja az ezen ajánlatkérő szerv által azzal kapcsolatban végzett értékelést, hogy az e kizárási ok alkalmazásához megkövetelt feltételek az érintett gazdasági szereplő tekintetében teljesültek-e (lásd ebben az értelemben: 2021. szeptember 7-i Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras ítélet, C-927/19, EU:C:2021:700, 143. és 144. pont).

56 A jelen ügyben a Klaipėdos apygardos teismas (Klaipėda megyei bíróság) 2023. december 29-i, fellebbezési eljárásban helybenhagyott ítéletében megállapította, hogy a VA Statyba súlyos gondatlanságból hamis információkat szolgáltatott az ajánlatkérő által az alapügyben szóban forgó közbeszerzési eljárásban való részvételhez előírt két alkalmassági követelménynek való megfelelésre vonatkozóan. Ebben az ítéletben e bíróság ennek alapján megállapította, hogy a 2014/24 irányelv 57. cikke (4) bekezdése első albekezdésének h) pontjában foglalt fakultatív kizárási ok alkalmazásához szükséges valamennyi feltétel teljesült.

57 Annak érdekében, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára hasznos választ lehessen adni, pontosítani kell, hogy a 2014/24 irányelv lehetővé teszi-e, és ha igen, milyen feltételek mellett, hogy a közbeszerzési ügyekben hatáskörrel rendelkező hatóság számára olyan utasítási jogkört biztosítsanak, amelynek értelmében e hatóság arra kötelezheti az ajánlatkérőt, hogy felvegyen valamely gazdasági szereplőt egy olyan listára, amely jogerős ítélet alapján, a közbeszerzési eljárás során hamis nyilatkozat tételében bűnösnek talált gazdasági szereplőket tartalmazza.

58 E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a 2014/24 irányelv 57. cikke (4) bekezdése első albekezdésének h) pontjával és az ezen irányelv 18. cikkének (1) bekezdésében foglalt arányosság elvével összeegyeztethető azon gazdasági szereplők nevének a közbeszerzési eljárások lebonyolítását megkönnyítő listán való ideiglenes közzététele, amelyek tekintetében megállapították, hogy ilyen eljárásokban hamis információkat nyújtottak be az alkalmassági követelményeknek való megfelelésre vonatkozóan. Ugyanis egyrészt e fakultatív kizárási ok arra irányul, hogy az ilyen gazdasági szereplők közbeszerzési eljárásokhoz való hozzáférését egy, az ilyen eljárásokban való részvételre vonatkozó elvi tilalom révén korlátozzák, másrészt pedig az ajánlatkérők és a közbeszerzés terén illetékes egyéb szervek számára hozzáférhető közzététel célja e korlátozás alkalmazásának megkönnyítése (lásd analógia útján: 2023. január 26-i HSC Baltic és társai ítélet, C-682/21, EU:C:2023:48, 44. és 45. pont).

59 Ebből következik, hogy a 2014/24 irányelv e rendelkezései nem képezik akadályát annak, hogy a közbeszerzések terén hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság jogosult legyen arra, hogy az ajánlatkérőt valamely gazdasági szereplő nevének közzétételére kötelezze, amennyiben jogerős ítélet megállapította, hogy e gazdasági szereplő valamely közbeszerzési eljárás során felróható módon szolgáltatott hamis információkat az ezen eljárásban való részvételhez előírt alkalmassági követelményeknek való megfelelésre vonatkozóan, függetlenül attól, hogy az említett gazdasági szereplőt nem zárták ki az említett eljárásból.

60 Mindemellett ilyen esetben egyrészt a jelen ítélet 47. és 49. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel e közzététel időtartamának arányosnak kell lennie az érintett gazdasági szereplő magatartásának súlyosságával, és ez az időtartam a 2014/24 irányelv 57. cikkének (7) bekezdése értelmében semmiképpen nem haladhatja meg a három évet, attól az időponttól számítva, hogy az ilyen hamis információkat e gazdasági szereplő benyújtotta.

61 Másrészt a jelen ítélet 48. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel az érintett gazdasági szereplő számára főszabály szerint még az ilyen közzététel időtartama alatt is engedélyezni kell a közbeszerzési eljárásban való részvételt, ha a 2014/24 irányelv 57. cikke (6) bekezdésének megfelelően bizonyítékokat szolgáltat annak igazolására, hogy az általa hozott korrekciós intézkedések elegendőek az alkalmassági követelményeknek való megfelelésre vonatkozó hamis információk szolgáltatásában megnyilvánuló szabálytalanság

megismétlődésének elkerüléséhez, és hogy ennélfogva ezen intézkedések alkalmasak a megbízhatóságának bizonyítására.

62 Valójában, az ilyen korrekciós intézkedések egy olyan gazdasági szereplő általi bemutatása, amely az ezen irányelv 57. cikke (4) bekezdése első albekezdésének h) pontjában említett helyzetben van – és amelyet nem zártak ki általános jelleggel a közbeszerzési eljárásokban való részvételből jogerős ítélettel –, feltéve hogy azokat az ajánlatkérő szerv elegendőnek ítéli, lehetővé teszi e gazdasági szereplő számára, hogy ne legyen kizárva az érintett közbeszerzési eljárásból. Következésképpen ezt a lehetőséget el kell ismerni minden olyan gazdasági szereplő számára, akire vonatkozóan ilyen közzétételre került sor.

63 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy az „ajánlatkérő szerv által hozott döntések” fogalmát a 89/665 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdése értelmében tágan kell értelmezni (2021. szeptember 7-i Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras ítélet, C-927/19, EU:C:2021:700, 105. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Márpedig a hamis információkat benyújtó beszállítókat tartalmazó lista, amely lehetővé teszi az ajánlatkérők számára, hogy megismerjék azoknak a gazdasági szereplőknek a nevét, akiket nem tekintenek megbízható szállítóknak, elvileg azok ideiglenes kizárását vonja maga után minden közbeszerzési eljárásból, kivéve, ha az érintett gazdasági szereplő bizonyítja, hogy megfelelő korrekciós intézkedéseket hozott. E körülmények között a 89/665 irányelv 1. cikkének az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkével összefüggésben értelmezett (1) és (3) bekezdése megköveteli, hogy az ezen irányelvben előírt bírósági felülvizsgálat alá lehessen vonni legalább vagy azt a határozatot, amellyel a közbeszerzési szerződések tárgyában hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság arra kötelezi az ajánlatkérőt, hogy tegye közzé a gazdasági szereplő nevét az ilyen listán, vagy pedig az ezen ajánlatkérő által ezen elrendelésnek való megfelelés érdekében elfogadott, közzétételre vonatkozó határozatot.

64 A fenti megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2014/24 irányelv 18. cikkének (1) bekezdését és 57. cikke (4) bekezdése első albekezdésének h) pontját, valamint a 89/665 irányelv 1. cikkének (1) és (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amely szerint a közbeszerzés területén hatáskörrel rendelkező hatóság jogosult arra, hogy kötelezze az ajánlatkérőt azon gazdasági szereplő nevének közzétételére, amely hamis információkat nyújtott be az alkalmassági követelményeknek való megfelelésre vonatkozóan, jóllehet ezen ajánlatkérő nem zárta ki e gazdasági szereplőt a közbeszerzési eljárásból annak befejezése előtt, és azelőtt, hogy az említett gazdasági szereplő hamis nyilatkozat miatti bűnösségét jogerős bírósági határozat állapította meg, amennyiben:

– e közzététel időtartama arányos az érintett gazdasági szereplő magatartásának súlyosságával, és nem haladja meg a 2014/24 irányelv 57. cikkének (7) bekezdésében előírt maximális időtartamot;

– e gazdasági szereplő e közzététel időtartama alatt a 2014/24 irányelv 57. cikke (6) bekezdésének megfelelően bizonyítani tudja megbízhatóságát, annak érdekében, hogy részt vehessen egy későbbi közbeszerzési eljárásban;

– az említett gazdasági szereplőnek hatékony jogorvoslat áll rendelkezésére az e hatóság, illetve az érintett ajánlatkérő által az ilyen közzétételre vonatkozóan elfogadott határozatok legalább egyikével szemben.

A költségekről

65 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

A 2021. november 10-i (EU) 2021/1952 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel módosított, a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 18. cikkének (1) bekezdését és 57. cikke (4) bekezdése első albekezdésének h) pontját, valamint a 2014. február 26-i 2014/23/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (1) és (3) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy gyakorlat, amely szerint a közbeszerzés területén hatáskörrel rendelkező hatóság jogosult arra, hogy kötelezze az ajánlatkérőt azon gazdasági szereplő nevének közzétételére, amely hamis információkat nyújtott be az alkalmassági követelményeknek való megfelelésre vonatkozóan, jóllehet ezen ajánlatkérő nem zárta ki e gazdasági szereplőt a közbeszerzési eljárásból annak befejezése előtt, és azelőtt, hogy az említett gazdasági szereplő hamis nyilatkozat miatti bűnösségét jogerős bírósági határozat állapította meg, amennyiben:

– e közzététel időtartama arányos az érintett gazdasági szereplő magatartásának súlyosságával, és nem haladja meg a módosított 2014/24 irányelv 57. cikkének (7) bekezdésében előírt maximális időtartamot;

– e gazdasági szereplő e közzététel időtartama alatt a módosított 2014/24 irányelv 57. cikke (6) bekezdésének megfelelően bizonyítani tudja megbízhatóságát, annak érdekében, hogy részt vehessen egy későbbi közbeszerzési eljárásban;

– az említett gazdasági szereplőnek hatékony jogorvoslat áll rendelkezésére az e hatóság, illetve az érintett ajánlatkérő által az ilyen közzétételre vonatkozóan elfogadott határozatok legalább egyikével szemben.

Aláírások